

Päiväys/ 29.9.2015
Datum

Liikenne- ja viestintäministeriö

Dnro/Dnr TRAFI/48112/03.03.00/2015

kirjaamo@lvm.fi

Viite/ Lausuntopyyntö 7.9.2015
Referens LVM/1510/03/2015

Liikenteen turvallisuusviraston lausunto ehdotuksista traktoria kuljettavan ajokortti- ja ammattipätevyysvaatimuksiksi

Liikenne- ja viestintäministeriö on lähettänyt Liikenteen turvallisuusvirastolle tiedoksi ehdotukset traktoria kuljettavan ajokortti- ja ammattipätevyys säännösten muutoksiksi lausunnon antamista varten. Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi) esittää seuraavia kommentteja ja huomioita.

Trafi kannattaa siltä osin ehdotuksia, että traktoreita koskeviin ajoneuvosäädöksiin tulevat muutokset edellyttävät muutoksia myös traktorin kuljettajalle asetettaviin vaatimuksiin ja siten, että nykyisin osin sekaviakin traktoreiden ajokorttivaatimuksia saataisiin selkeytettyä. Väliaikaiseen ajokieltoon määräämistä koskeva ajokorttilain muutos ja alkolukolla valvotusta ajo-oikeudesta annetun lain muuttaminen ovat tarpeen lyhytaikaisen ajokortin poistumisen ja ajokorttitoimivallan siirtymisen takia.

Säätelyn tulisi olla kaikkien toimijoiden kannalta tarkoituksenmukaista ja mahdollisimman kevyttä. Trafi korostaa toimijoiden omaa vastuuta toiminnastaan ja haluaa mahdollistaa toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisten toimintamallien käytönoton ja kannustaa niiden oma-aloitteiseen kehittämiseen

Traktorin kuljettajan ajokorttivaatimukset

Ehdotuksen perusteluissa on esitetty kolme vaihtoehtoista mallia uusien traktorin kuljettajaa koskevien ajokorttivaatimusten toteuttamiseksi.

Luonnoksen ehdotus toteutukseksi

Luonnoksessa ehdotetaan toteutus vaihtoehtoon 2 mukaisesti kolmiportaisena ajokorttilaissa määriteltävien rakenteellisten nopeuksien perusteella siten, että traktorin ajokorttien luokkatunnukset T ja LT pysytettäisiin ja kaikkein nopeimpien traktoreiden kuljettamiseksi vaadittaisiin auton ajokortti.

T-luokkaan kuuluisivat traktorit, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 km/h, niihin kytkettyine hinattavine ajoneuvoineen. Ajokortin vähimmäisiäksi, terveysvaatimukset ja tutkintovaatimukset pysyisivät ennallaan.

LT-luokkaan kuuluisivat traktorit, joiden suurin rakenteellinen nopeus on yli 40 km/h ja enintään 60 km/h, niihin kytkettyine hinattavine ajoneuvoineen. Ajokortin suorittaminen edellyttäisi luokkakohtaisen teoriakokeen ja käsittelykokeen suorittamista ja ajokortin suorittamisen vähimmäisiäksi ehdotetaan 16 vuotta.

Traktoreiden, joiden suurin rakenteellinen nopeus ylittää 60 km/h, kuljettaminen edellyttäisi auton ajokorttia. Jos traktorin kokonaismassa ylittäisi 3500 kiloa, vaadittaisiin kuorma-auton ajokortti. Luokkavaatimus olisi C1, jos kokonaismassa olisi enintään 7500 kiloa ja raskaammilla C. Kevyempien, enintään 3500 kiloa kokonaismassaltaan olevien traktorien kuljettaminen edellyttäisi B-luokan henkilöautokorttia. Traktorin ja siihen kytketyn perävaunun muodostaman ajoneuvoyhdistelmän kuljettamista koskisivat samat vaatimukset kuin autoluokissa. Raskaimpien yhdistelmien kohdalla vaadittaisiin luokkakohtainen E-luokan yhdistelmäajoneuvon ajokortti, jolloin vaatimuksena voisi olla BE-, C1E- tai CE-luokan ajokortti.

Trafin ehdotus toteutukseksi

Trafi kuitenkin kannattaa toteutusta vaihtoehdon 3 mukaisesti. Tällöin kaikkein nopeimpien traktoreiden kuljettamiseen vaadittaisiin auton ajokortti vaihtoehdon 2 mukaisesti, mutta hitaampia traktoreita varten otettaisiin käyttöön vain yksi ajokorttiluokka. Luokka T laajennettaisiin traktoreihin, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 60 km/h. Vaikka ehdotuksen perustelujen mukaan T-luokan laajentaminen nykyistä suuremman rakenteellisen nopeuden omaaviin traktoreihin edellyttäisi T-luokan vähimmäisiän ja suoritusvaatimusten uudelleen arvioimista, voitaisiin arvioinnissa kuitenkin päätyä siihen, että vähimmäisikää tai suoritusvaatimuksia ei välttämättä tarvitsisi muuttaa. Tässä vaihtoehdossa voitaisiin poistaa välistä tarpeeton LT-luokka, ja esimerkiksi 15-vuotiaana T-luokan ajo-oikeuden hankkineen ei tarvitsisi heti vuoden päästä olla suorittamassa korotusta ajokorttiluokkaansa.

Trafi pitää tärkeänä sitä, että tavoite ajokorttivaatimuksen selkiytymisestä toteutuu niin, että ajokorttivaatimus määräytyy rekisteröintitodistuksessa olevien tietojen mukaan, eikä muutu esimerkiksi käyttötarkoituksen muuttuessa, kuten ammattipätevyysvaatimuksen osalta voi tapahtua. Trafi ei myöskään katso tarkoituksenmukaiseksi sisällyttää traktoreiden ajokorttivaatimukseen minkäänlaisia poikkeuksia. Edelleen Trafi pitää tärkeänä, että traktoreiden ajo-oikeuden hankkimisen kustannukset eivät lisäänty.

Ajo-oikeuden laajuus ja ajokorttimerkinnät

Trafi ei näe tarpeellisenä lisätä ajo-oikeuksien laajuuksia siten, että BE -luokan ajo-oikeuteen sisältyisi LT -luokan ajo-oikeus, erityisesti koska ehdotetussa muodossa jäisi epäselväksi, sisältyisivätkö BE -luokkaan kaikki LT -luokan ajoneuvot ja ajoneuvoyhdistelmät vai rajoittaisiko se pelkästään alle 3500 kg:n kokonaispainoihin ajoneuvoihin ja ajoneuvoyhdistelmiin. Tämä saattaisi myös lisätä sekavuutta ja aiheuttaa tietojärjestelmämuutoksia. Trafi ei myöskään pidä tarpeellisenä T- tai LT -luokan merkitsemistä ajokortille silloin kun k.o. kuljettajantutkintoa ei ole suoritettu, koska se olisi ristiriidassa muiden luokkien merkintöjen kanssa ja mm. siten ongelmallinen tietojärjestelmien kannalta.

Alkolukolla valvotusta ajo-oikeudesta annetun lain muuttaminen

Ajokorttilain 15 a §

Alkolukkolain 4 §:ään ehdotettu uusi toinen momentti olisi "Valvotun ajo-oikeuden alkamisesta ja päättymisestä sekä siihen liittyvästä menettelystä säädetään ajokorttilain 15a §:ssä". Koska ajokorttilain 15 a §:ssä tosiaan säädetään myös valvottuun ajo-oikeuteen liittyvästä menettelystä, Trafi esittää §:n nimen muuttamista seuraavaan muotoon: "Ajokortin luokan muuttaminen ja valvottuun ajo-oikeuteen liittyvät menettelyt".

Muutoksatsastus alkolukon asentamisen jälkeen

Edelleen alkolukkolain 4 §:n mukaan valvotun ajo-oikeuden saamisen edellytyksenä on mm. että valvottava toimittaa poliisille rekisteröintitodistuksen I osan, josta ilmenee, että ajoneuvo on alkolukon asentamisen jälkeen muutoksatsastettu. Trafi esittää, että tästä edellytyksestä luovutaan.

Marko Sillanpää
tieliikennejohtaja

Ari Herrala
johtava asiantuntija